

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 7429

Tarih : 16.09.2024

. 16533

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 16.09.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

Şüphesiz soruşturma evresinin gizliliği; ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük, gerçeğe ulaşma ilkelerine uyulması için bir zarurettir. Ayrıca suçsuzluk karinesinin esas alındığı hukuk sisteminde de kaçınılmazdır.

Soruşturmanın savunma ayağını teşkil eden avukatlar soruşturma dosyasını inceleme olanağına sahiptir. Bunun belirli istisnaları bulunmaktadır ve ne yazık ki bu istisnaların keyfiyete dönüştürüldüğü, gizlilik kararının maddi gerçeğin ortaya çıkmasını isteyip istememe reflekslerine göre uygulandığı bilinmektedir. Pek çok toplumsal dosyada, bazı hakikatlerin gizlenmesi için gizlilik kararlarının keyfi uygulandığına dair örnekler mevcuttur. Ancak objektif kriterlere göre gizlilik kararının esas amacı, maddi hakikatin ortaya çıkarılmasıdır. Bu noktada soruşturmanın yürütücülerinden olan iddia ve savunma makamlarının dosya içeriğine dair bilgileri değerlendirmeleri, soruşturmanın selameti ve savunma hakkının kullanılması kapsamında elzemdir. Fakat Narin Güran cinayetinin sorgu aşamasında dosya hakkında verilen gizlilik kararına rağmen, ifade tutanakları ve delillerin paylaşıldığı, çeşitli basın-yayın organlarında dosya içeriğinin tartışıldığı gözlenmektedir. Medya mensupları, bölük pörçük devşirilen bilgiler ve donelerle halkı yanıltmakta, haber alma hakkını kötüye kullanmakta, masumiyet karinesini ihlal etmektedir.

Elbette, kamuoyu gündeminde cereyan eden önemli bir davada halkın bilgilendirilmesi önemlidir ve bazı hallerde gereklidir. Bu noktada gizlilik kararının düzenlendiği TCK'nın 153 üm maddesi, Cumhuriyet savcılarının kamuoyunu aydınlatma olanağı tanımıştır. Yani, Cumhuriyet savcısı soruşturmanın gizlilik ve selâmetine zarar vermeyecek bir üslupla, bir takım tebliğler vasıtası ile kamuoyuna açıklamalarda bulunabilecektir. Savcılıkça bir açıklama yapılmadığı gibi dosyaya ait bilgilerin sızdırılmış olması ihtimali kamuoyunda tartışılmaktadır. Narin Dosyası özelinde ilgili mevzuat hükmünün ihlal edildiği konusu nettir.

Dosya hakkında verilen kısıtlılık kararına rağmen, dosyaya ait bilgilerin kamuoyu ile paylaşılmış olmasının soruşturmayı akamete uğrattığı hususu nettir. Zira çapraz sorgu yöntemiyle ifadesi alınan sanık ifadelerinin kamuoyu ile paylaşılmış olması; sanıklara, ifadelerini değiştirme ve duruma göre tutum alma olanağını sağlamıştır. Yine şüphelilere ait whatsapp yazışmalarının, depolanmadığı için mahkeme ile paylaşamayacağına dair META şirketinden gelen yanıtın, kamuoyu ile paylaşılmasının da şüphelilere, gerçeği gizleme yönünde cesaret verdiği dikkatlerden kaçmamalıdır.

Gizlilik kararı alınan bir dosyada tüm dosya içeriklerinin bu şekilde paylaşılmış olması, ceza mevzuatı uyarınca cezalandırılmayı gerektiren eylemlerdendir. Ceza mevzuatının öngördüğü bu yaptırıma rağmen Narin dosyasının adeta kamuoyu önünde görüşülmesi önemli bir tehlikeyi barındırmaktadır; o da, maddi hakikatin ortaya çıkmamasıdır. Bir diğer tehlike ise, gizlilik kararı alındığı halde, dosya içeriğinden manipülasyona izin verecek kadarının sızdırılması ile soruşturmanın seyrinin değiştirilmesidir. Zira Narin'in ailesine ait ahırda mermi bulunmuş olması, ortaya silah kaçakçılığı ile ilgili soru ve iddiaları da gündeme getirmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Narin'in katledilmesine dair yürütülen soruşturma aşamasında alınan gizlilik kararına neden uyulmamaktadır? Bu karara kim ya da kimler uymamıştır?
- 2- Dosyanın müdahili olan Diyarbakır Barosu, sürekli surette gizlilik kararına uyulmamasının yaratacağı tehlikeye işaret eden açıklamalarda bulunmakta olup gizlilik kararının kim ya da kimler tarafından ihlal edildiği bilinmekte midir?
- 3- Dosyaya dair içerikler kim tarafından basın ile paylaşılmıştır? Bu konuda dosya ile ilgilenen, dosya içeriğinden haberdar olabilecek kişiler hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır? Bir soruşturma yoksa, gerekçesi nedir? TCK-153'ü ihlal edenlerin tespiti ve haklarında yaptırım uygulanmasına dair bir çalışma yapılacak mıdır?
- 4- Dosya kapsamının bilhassa yandaş olarak tanımlanan basın yayın organlarının kamuoyuna aktarılmasının izahı nedir?
- 5- Uyulmayacaksa neden gizlilik kararı alınmıştır?
- 6- Dosya savcısı neden kamuoyunu bilgilendirme açıklamaları yapmamıştır?
- 7- Dosya kendilerine tevdi edilen yargı üyeleri neden gizlilik kararının akamete uğratılmasına dair önlem almamıştır?
- 8- Halihazırda dosyada kaç hakim değişikliği yaşanmıştır?
- 9- Narin Güran soruşturmasını yürüten hakim değiştirilerek yerine "kısa zamanda Narin'imize ulaşacağız" açıklamasını yapan Diyarbakır Jandarma Alay Komutanı S Y 'ın eşi olan Hakime S Y 'ın getirilmesinin izahı nedir?
- 10- Bakanlığınız soruşturma aşamasında meydana gelen ve maddi hakikatin ortaya çıkmasını engelleyen bu olumsuzlukların giderilmesi adına bir çalışma yürütecek midir?